

PREDLOZI AMANDMANA NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU¹

(20. septembar 2013)

- AMANDMAN I - *Sastav Sudskog savjeta iz reda sudija*
- AMANDMAN II, III i IV - *Uslovi, način i postupak izbora članova Sudskog savjeta iz reda Sudija*
- AMANDMAN V - *Odredbe o sprječavanju konflikta interesa i političkog uticaja na Savjet – u pogledu uslova za izbor članova savjeta iz reda sudija*
- AMANDMAN VI - *Odredbe o sprječavanju konflikta interesa i političkog uticaja na Savjet - u pogledu uslova za izbor članova savjeta iz reda uglednih pravnika*
- AMANDMAN VII - *Otvaranje sjednica za javnost*
- AMANDMAN VIII - *Objavljivanje informacija od značaja za rad Sudskog savjeta*
- AMANDMAN IX - *Preciziranje nadležnosti Sudskog savjeta u pogledu izrade metodologije o ocjenjivanju rada sudija i predsjednika sudova*
- AMANDMAN X - *Sadržaj godišnjeg izvještaja o radu sudova*
- AMANDMAN XI - *Brisanje kriterijuma “vještina komunikacije i lični nastup”*
- AMANDMAN XII - *Redovno ocjenjivanje rada sudija i predsjednika sudova*
- AMANDMAN XIII - *Obaveza donošenja akta kojim će se predvidjeti mjerila (indikatori) za ocjenu kriterijuma i podkriterijuma i načina bodovanja*
- AMANDMAN XIV - *Dopuna prava kandidata u postupku izbora za sudiju – omogućavanje uvida u dokumentaciju drugih kandidata, koji su se prijavili na oglas za izbor sudije*
- AMANDMAN XV - *Brisanje odredbe kojom se omogućava privremeno upućivanje sudije u sud višeg stepena*
- AMANDMAN XVI - *Propisivanje aktivnosti koje nijesu nespojive sa obavljanjem sudijske funkcije*

¹ Predlog je dostupan na: <http://www.gov.me/biblioteka/predlozi-zakona>;

- AMANDMAN XVII - *Onemogućivanje prestanka sudijske funkcije nakon pokretanja postupka razrješenja*
- AMANDMAN XVIII - *Obavezno odlaganje datuma početka obavljanja sudijske funkcije do isteka roka za preispitivanje donijete odluke o izboru*
- AMANDMAN XIX - *Propisivanje sastava Disciplinske komisije, na paritetnoj osnovi*
- AMANDMAN XX - *Uvođenje disciplinskog tužioca nadležnog za postupanje po pritužbama, ispitivanje navoda, pokretanje disciplinskog postupka*
- AMANDMAN XXI - *Propisivanje načela hitnosti u postupcima privremenog udaljenja sa dužnosti i dopuna razloga koji povlače privremeno udaljenje sa dužnosti*

AMANDMAN I

NAPOMENA: Ovim amandmanom se predlaže dopuna člana 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu (ZSS), u odnosu na izmjenu člana 10 Zakona o Sudskom savjetu (*Sl. list CG*, 13/2008, 39/2011 i 31/2012)

Član 1

U članu 10 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) jedan član iz reda sudija osnovnih sudova koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija”.

Član 10 ZSS

Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

1) tri člana iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Apelacionog suda Crne Gore, Upravnog suda Crne Gore, viših sudova i privrednih sudova;

2) jedan član iz reda sudija osnovnih sudova.

Predlog amandmana

Član 1 Predloga zakona, odnosno član 10 Zakona o Sudskom savjetu mijenja se i glasi:

“Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

- 1) dva člana iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Apelacionog suda Crne Gore, Upravnog suda Crne Gore i viših sudova;
- 2) dva člana iz reda sudija privrednih i osnovnih sudova.

ili

“Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

- 1) dva člana iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Apelacionog suda Crne Gore, Upravnog suda Crne Gore i viših sudova, **sa najmanje pet godina sudijskog iskustva.**
- 2) dva člana iz reda sudija privrednih i osnovnih sudova, **sa najmanje pet godina sudijskog iskustva.**

Obrazloženje

I – predlog da dva člana Sudskog savjeta budu iz reda sudija osnovnih sudova i privrednih sudova

Važeće zakonsko rješenje i predloženo rješenje prate međunarodnu preporuku da članovi Savjeta iz reda sudija treba da predstavljaju sve nivoe sudske vlasti², međutim, time nije obezbijedena najšira predstavljenost sudstva, tj. da polovina sudija, članova Savjeta, bude izabrana među sudijama osnovnih i privrednih sudova, koji u odnosu na ostale, nabrojane sudove, čine upečatljivu većinu – ukupno 168 sudija osnovnih i privrednih sudova (146 sudija osnovnih i 22 privrednih sudova) u odnosu na 89 sudija svih ostalih sudova. Ova odredba nije u skladu ni sa amandmanom VIII na Ustav Crne Gore, po kome četiri člana Sudskog savjeta iz reda sudija, bira i razrješava Konferencija sudija, *vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti sudova i sudija.*

II – u odnosu na nov uslov koji se predlaže od 5 godina sudijskog iskustva za člana Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova

Predloga da se iz reda sudija osnovnih sudova bira **član koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija**, smatramo neopravdanim, jer se na ovaj način ne uslovljavaju članovi Sudskog savjeta koji su sudije iz drugih sudova, čime se sudije osnovnih sudova dovode u neravnopravan položaj. Na primjer, uslov u pogledu radnog iskustva za sudiju osnovnog suda je 5 godina, a za sudiju višeg suda 8 godina. Ako bi se za sudiju osnovnog suda tražilo još 5 godina iskustva kao sudije, to bi značilo ukupno 10 godina iskustva u pravnoj struci, dok ovaj uslov nije predviđen za sudije ostalih sudova što znači da bi se za člana Savjeta mogao izabrati sudija višeg suda koji recimo ima 8 godina ukupnog iskustva. Takođe, zakon omogućava da se za sudiju više instance izabere kandidat koji prethodno nije imao sudijskog iskustva. Prema predloženom rješenju, takav kandidat, koji je npr. juče postao sudija višeg suda, mogao bi da se kandiduje i bude izabran za člana Sudskog savjeta, dok njegov kolega koji je već četiri godine sudio u osnovnom sudu to ne bi mogao. Očigledno je da je takvo uslovljavanje samo sudija osnovnih sudova neopravdano.

Međutim, ako se procjenjuje da je sudijsko iskustvo od više godina posebno važno za rad u Savjetu (mi smatramo da je sasvim dovoljno iskustvo od 3 godine), onda predlažemo da se isti uslov u pogledu sudijskog iskustva propiše za sve sudije članove Sudskog savjeta.

² Vidjeti Evropsku povelju o zakonima za sudije, tač.1.3, prema kojoj barem polovinu tijela nadležnog za izbor sudija treba da čine sudije, koje su izabrale njihove kolege sudije, na način koji garantuje najširu predstavljenost sudstva.

AMANDMAN II

Nakon člana 1 Predloga dodaju se se novi članovi koji glase:

“Nakon člana 10 dodaje se novi član 10a.

Član 10a³ postaje član 10b.

Nakon člana 10b dodaje se osam novih članova 10c, 10d, 10e, 10f, 10g, 10h, 10i i 10j, koji glase”:

Predlog amandmana

Biračko pravo

Član 10a

Sudije biraju kandidate za Savjet na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog izbornog prava, tajnim glasanjem.

Niko nema pravo da, po bilo kom osnovu, sprječava ili primorava sudiju da predloži kandidata, da glasa ili da ga zbog toga poziva na odgovornost.

Pravo da biraju kandidate za Savjet imaju sve sudije.

Sudija glasa samo za kandidata sa liste kandidata suda u kojem vrši sudijsku funkciju.

Položaj Komisije za izbor

Član 10c

Komisija za izbor je samostalna i nezavisna u radu i radi na osnovu zakona i propisa donijetih na osnovu zakona.

Komisija za izbor donosi odluke većinom glasova svih članova.

Za svoj rad Komisija za izbor odgovara Savjetu, koji obezbjeđuje uslove za njen rad.

Svi sudovi su dužni da pružaju pomoć Komisiji za izbor i da im dostavljaju podatke potrebne za rad.

Uslovi za kandidovanje

Član 10d

Kandidat za člana Savjeta iz reda sudija postaje sudija koga predloži sjednica svih sudija, jednog ili više sudova, kako je to predviđeno ovim zakonom.

³(1) Postupak pripreme lista kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija i postupak izbora članova Sudskog savjeta iz reda sudija na Konferenciji sudija sprovodi Komisija za izbor.

(2) Komisija za izbor ima predsjednika i dva člana koje iz reda sudija bira proširena sjednica Vrhovnog suda, na predlog sjednica sudija svih sudova.

(3) Komisija za izbor bira se najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata Sudskog savjeta, na vrijeme od četiri godine.

Na sjednici svih sudija, o predloženim kandidatima, glasa se tajno.
Na sjednici sudova za kandidata za izbor člana Sudskog savjeta, se biraju sudije sa najvećim brojem glasova, u skladu sa ovim zakonom.
Predsjednik suda ne može biti kandidat za izbor u Savjet.

Način kandidovanja članova Savjeta iz reda sudija Član 10e

Odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata za članove Savjeta iz reda sudija, donosi predsjednik Savjeta, najmanje 60 dana, prije isteka mandata članovima Savjeta.
Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".
Odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata za članove Savjeta predsjednik Savjeta dostavlja predsjedniku Komisije za izbor.
Komisija za izbor, po prijemu odluke o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata, donosi odluku o izbornim radnjama i rokovima.
Predsjednik Komisije za izbor dostavlja predsjednicima sudova odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata i odluku o izbornim radnjama i rokovima.
Predsjednici sudova su obavezni da odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata i odluku o izbornim radnjama i rokovima, učine dostupnim svim sudijama u svom sudu, isticanjem na oglasnoj tabli suda.

Postupak kandidovanja članova Savjeta iz reda sudija Član 10f

Prijava kandidature se dostavlja Komisiji za izbor, u roku od 15 dana od dana objavljivanja odluke o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata za članove Savjeta u "Službenom listu Crne Gore".
Uz kandidacionu prijavu dostavlja se potpisana izjava kandidata o prihvatanju kandidature, odluka sjednice svih sudija suda ili sudova kojom se predlaže kandidat, odnosno formular sa potpisima sudija koji podržavaju kandidata, kao i lični i profesionalni podaci o kandidatu.
Komisija za izbor ispituje blagovremenost i potpunost prijave.
Neblagovremenu prijavu Komisija za izbor odbacuje rješenjem.
Komisija za izbor će, u roku od 24 časa od prijema nepotpune prijave, zaključkom pozvati predlagača da podnijetu prijavu dopuni u roku od 48 sati od časa prijema, uz upozorenje da će u suprotnom biti odbačena.
Komisija za izbor utvrđuje konačnu listu kandidata u roku od osam dana od isteka roka iz stava 1 ovog člana.
Komisija za izbor utvrđuje po jednu konačnu listu kandidata za sudove, iz kojih se predlažu članovi Savjeta iz reda sudija, u skladu sa odredbom člana 10 ovog zakona.
Redosled kandidata na listama utvrđuje se prema redosledu predaje kandidacionih prijava Komisiji za izbor.

Vrijeme izbora i biračka mesta
Član 10g

Datum i vrijeme sprovođenja izbora određuje Komisija za izbor i o tome obavještava sve predsjednike sudova, deset dana prije izbora.
Predsjednici sudova će sedam dana prije dana održavanja izbora obavijestiti javnim obavještenjem sve sudije o danu i vremenu održavanja izbora.
Glasanje za kandidate za članove iz reda sudija se obavlja na biračkim mjestima u sudovima određenim od strane Komisije za izbor.

Birački odbori i glasački materijal
Član 10h

Komisija za izbor je dužna da pripremi blagovremeno materijal za glasanje za svako biračko mjesto i to: potreban broj glasačkih listića i utvrđenu listu kandidata.
Za svako biračko mjesto Komisija za izbor imenuje birački odbor.
Birački odbor čine troje sudija, koji nijesu kandidati za izbor.

Način glasanja
Član 10i

Utvrđena lista kandidata na dan glasanja mora biti vidno istaknuta na svim biračkim mjestima i u svim sudovima prema stepenu i vrsti suda, koji biraju kandidata na toj listi kandidata.
Svaki sudija glasa lično.
Glasanje je tajno.
Glasa se na ovjerenim glasačkim listićima.
Birački odbor sprovodi glasanje u prostoriji suda, koju blagovremeno odredi predsjednik suda.

Utvrđivanje rezultata
Član 10j

Komisija za izbor utvrđuje ukupan broj sudija i broj sudija koji su glasali po biračkim mjestima, broj neupotrijebljenih, nevažećih i važećih glasačkih listića, broj glasova koji su kandidati dobili na pojedinim biračkim mjestima, kao i broj ukupno dobijenih glasova po kandidatima za svaku listu kandidata.

AMANDMAN III

U Predlogu Zakona, nakon člana 1, dodaje se novi član 2, koji glasi:

“Mijenja se član 11 koji glasi: ”

Član 11

(1) Predlog kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz člana 10 stav 1 tačka 1 ovog zakona utvrđuje se:

1) na posebnim sjednicama sudija Vrhovnog suda i Apelacionog suda Crne Gore na kojima se predlažu po dva kandidata iz tih sudova;

2) na posebnim sjednicama sudija Upravnog suda Crne Gore i viših sudova na kojima se predlaže po jedan kandidat iz tih sudova;

3) na zajedničkoj sjednici privrednih sudova na kojima se predlaže jedan kandidat iz tih sudova.

(2) Listu od osam kandidata iz stava 1 ovog člana, po azbučnom redu, sačinjava Komisija za izbor na osnovu obavještenja o predloženim kandidatima.

(3) Radi utvrđivanja predloga kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz člana 10 stav 1 tačka 2 ovog zakona, Komisija za izbor pribavlja od svakog predsjednika i sudije osnovnog suda inicijalni predlog koji sadrži predlog dva kandidata, na način koji obezbjeđuje tajnost inicijalnog predloga.

(4) Listu od četiri kandidata za koje je dat najveći broj inicijalnih predloga iz stava 3 ovog člana sačinjava Komisija za izbor, po azbučnom redu.

(5) Ukoliko, nakon pribavljanja inicijalnih predloga iz stava 3 ovog člana, ima više od četiri kandidata sa istim brojem inicijalnih predloga, Komisija za izbor sačinjava listu koju čine svi kandidati sa najvećim, odnosno istim brojem inicijalnih predloga.

(6) Obrazac inicijalnog predloga iz stava 3 ovog člana utvrđuje se Poslovníkom Sudskog savjeta.

Predlog amandmana

U članu 11, stav 1 tačka 1 dodaje se zarez pa riječi ”koja su dobila najveći broj glasova u postupku koji je predviđen ovim zakonom”.

U stavu 1 tačka 2 nakon riječi “na kojima se” dodaju se riječi “predlažu po dva kandidata iz tih sudova, koja su dobila najveći broj glasova u postupku koji je predviđen ovim zakonom”.

Stav 3 se briše.

Nakon stava 1 tačka 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

(2) Predlog kandidata za izbor članova Sudskog savjeta iz člana 10 stav 1 tačka 2 ovog zakona utvrđuje se:

1) na zajedničkoj sjednici privrednih sudova na kojima se predlažu dva kandidata iz tih sudova, koji su dobili najveći broj glasova, u postupku koji je predviđen ovim zakonom.

2) na zajedničkoj sjednici osnovnih sudova na kojima se predlažu dva kandidata iz tih sudova, koji su dobili najveći broj glasova, u postupku koji je predviđen ovim zakonom.

(3) Listu od ukupno dvanaest kandidata, koji su dobili najveći broj glasova, sačinjava Komisija za izbor, po azbučnom redu.

Stavovi 2, 3, 4, 5 i 6 se brišu.

AMANDMAN IV

U Predlogu zakona, nakon člana 2, dodaje se novi član 2a koji glasi:

“Mijenja se član 12, stavovi 4 i 6, koji glase (kao u Predlogu amandmana u nastavku):

Član 12

(4) Ako nijedan od kandidata sa liste ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje će se ponoviti između pet kandidata sa liste iz člana 11 stav 2 ovog zakona, odnosno između dva kandidata sa liste iz člana 11 stav 4, odnosno stav 5 ovog zakona, koji su dobili najveći broj glasova.

(6) Za članove Sudskog savjeta biće izabrana tri kandidata sa liste iz člana 11 stav 2 ovog zakona i jedan kandidat sa liste iz člana 11 stav 4, odnosno stav 5 ovog zakona, koji su dobili najveći broj glasova na Konferenciji sudija.

Predlog amandmana

U članu 12 stav 4 mijenja se i glasi:

“Ako nijedan od dvanaest kandidata sa liste ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje će se ponoviti između pet kandidata utvrđenih shodno članu 11 stav 1 ovog zakona, odnosno između dva kandidata utvrđenih shodno članu 11 stav 1 ovog zakona, koji su dobili najveći broj glasova.

Takođe se mijenja stav 6 istog člana, koji glasi:

“Za članove Sudskog savjeta biće izabrana dva kandidata sa liste kandidata utvrđenih shodno članu 11 stav 1 ovog zakona, odnosno dva kandidata utvrđenih shodno članu 11 stav 2 ovog zakona.

Obrazloženje Amandmana II, III i IV

Ovim amandmanima se precizira postupak po kome sudovi biraju svoje kandidate, imajući u vidu da to do sada nije bio slučaj, pa je tako demokratičnost i transparentnost ovih izbora bila prepuštena na uređenje samim sudovima, što ne daje dovoljne garancije da će pristup

biti ujednačen, tj. sve sudije imati podjednaku šansu da se kandiduju i budu izabrani za člana Sudskog savjeta.

AMANDMAN V

U predlogu, nakon člana 4 dodaje se novi član 4a koji glasi:

Nakon člana 12 dodaje se novi član 12a koji glasi:

Predlog amandmana

Konflikt interesa

Član 12a

Članovi Savjeta, iz reda sudija, ne mogu biti:

- 1) lica koja su bračni drugovi ili srodnici predstavnika izvršne, zakonodavne vlasti i predsjednika države, u pravoj liniji bez obzira na stepen.
- 2) lica koja su članovi ili funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, članovi savjeta stranke, i drugi stranački funkcioneri) ili koji su bili partijski aktivno angažovani, neposredno birani na izborima ili obavljali funkciju člana Vlade u posljednjih 10 godina.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se sprječava konflikt interesa i politički uticaj na Savjet, posebno imajući u vidu da je u prethodnom mandatu članica Sudskog savjeta bila supruga predsjednika države. S obzirom na činjenicu da je cilj ove reforme isključivanje političkog uticaja iz postupka izbora sudija, mogućnost da u njemu mogu da se nađu osobe koje su usko povezane sa vlašću, opravdano izaziva nepovjerenje javnosti da će taj član/ica Savjeta postupati u skladu sa kadrovskim interesima u sudstvu, političke stranke na vlasti.

AMANDMAN VI

Predlažemo izmjenu člana 3 Predloga zakona, koji glasi:

Član 3

Član 13a mijenja se i glasi:

”Član 13a

(1) Za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika može biti birano lice koje ima najmanje 10 godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled.

(2) Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) raspisuje javni poziv za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika u “Službenom listu Crne Gore” i jednom od štampanih medija.

(3) Rok za prijavljivanje kandidata je osam dana od dana objavljivanja javnog poziva.

(4) Predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika Skupštini podnosi nadležno radno tijelo Skupštine, u roku od osam dana od dana isteka roka za prijavljivanje kandidata.

(5) Predlog za izbor iz stava 4 ovog člana sadrži onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta.”

Predlog amandmana

U članu 3 Predloga zakona, odnosno, članu 13a dodaje se stav 2 koji glasi:

(2) Članovi Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, ne mogu biti:

1) lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare, krađe ili drugo djelo koje ih čini nedostojnim za obavljanje funkcije, bez obzira na izrečenu sankciju, ili su pravosnažno osuđena za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju posljedice osude;

2) lica koja su bračni drugovi ili srodnici predstavnika izvršne, zakonodavne vlasti i predsjednika države, u pravoj liniji bez obzira na stepen;

3) lica koja su članovi ili funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, članovi savjeta stranke, i drugi stranački funkcioneri) ili koji su bili partijski aktivno angažovani, neposredno birani na izborima ili obavljali funkciju člana Vlade u posljednjih 10 godina.

Stavovi 2,3, 4 i 5 postaju stavovi 3,4,5 i 6.

Stav 5 postaje stav 6 u kome se umjesto tačke stavlja zarez i dodaju riječi “**izabranih dvotrećinskom većinom svih članova nadležnog radnog tijela Skupštine**”.

Obrazloženje

I – u odnosu na sprečavanje konflikta interesa

Ovim amandmanom se sprječava konflikt interesa i politički uticaj na savjet, koji Ustavom, a ni Predlogom zakona nije obezbijeđen.

Naime, izmjenama Ustava nijesu predviđene dovoljne garancije protiv političkog uticaja na sudstvo, te je neophodno obezbijediti takve zakonske garancije, u vidu odredbi o kriterijumima za članstvo u Savjetu, odnosno o konfliktu interesa. Neophodno je sada zakonom propisati uslove za izbor članova/ica Sudskog savjeta van reda sudija, tako da se obezbijedi da oni/e budu osobe nezavisne od političke moći, osobe koje neće biti u bilo kakvom konfliktu interesa koji bi mogao uticati na način njihovog rada i odlučivanja u Sudskom savjetu. Odredba je formulisana po uzoru na odredbu iz člana 26 Zakona o radio-difuznim servisima Crne Gore ("Sl. list CG", br. 79/08 i 45/12).

II – u odnosu na izbor kandidata od strane nadležnog skupštinskog tijela kvalifikovanom 2/3 većinom svih članova

Takođe, izbor četiri člana Sudskog savjeta van reda sudija kvalifikovanom, dvotrećinskom većinom svih poslanika, prema usvojenom Ustavnom rješenju, obezbjeđuje učešće opozicije u njihovom izboru. Međutim, prema Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu, nadležno radno tijelo Skupštine u roku od osam dana od dana isteka roka za prijavljivanje kandidata podnosi Predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, i to sa **onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta** (čl. 13a Predloga). **Na ovaj način se omogućava prethodna selekcija kandidata prostom većinom u skupštinskom odboru i ugrožava cilj predviđenog dvotrećinskog izbora u plenumu - da u izboru značajno učestvuje i opozicija.** Dakle, nije isključen rizik od prethodnog *de facto* izbora kandidata prijavljenih na javni konkurs od strane odbora, što može da dovede do ozbiljnih komplikacija u praksi. Zbog toga smatramo da Skupština, prilikom usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu, treba ovome da posveti posebnu pažnju i Zakon izmijeni tako da onemogući izvjesno sprovođenje volje vladajuće političke stranke ili koalicije.

AMANDMAN VII

u odnosu na član 5 Predloga, koji glasi:

U članu 19, stav 3 briše se.

Član 19

- (1) Sudski savjet radi i odlučuje na sjednicama.
- (2) Sjednica se može održati ako je prisutna većina ukupnog broja članova Sudskog savjeta.
- (3) Odluke Sudskog savjeta donose se većinom glasova svih članova Sudskog savjeta.

Predlog amandmana

U članu 5 Predloga zakona, u odnosu na član 19 Zakona o Sudskom savjetu, nakon stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sjednice su po pravilu otvorene za javnost, osim kada se odlučuje o razrješenju i disciplinskoj odgovornosti sudije, kada se javnost može isključiti na zahtjev sudije o čijoj se odgovornosti odlučuje.“

Stav 2 postaje stav 3.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se unaprjeđuje transparentnost rada Sudskog savjeta, odnosno, precizira načelo javnosti, propisano članom 5 Zakona o Sudskom savjetu. Akcija za ljudska prava imala je negativno iskustvo s primjenom ovog načela, jer njenim predstavnicima nije omogućeno da prisustvuju ni jednoj sjednici Sudskog savjeta, uprkos brojnim zahtjevima (detaljnije vidjeti na strani 33-35 publikacije "Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013", Podgorica, 2013. dostupnoj na: http://www.hraction.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf)

AMANDMAN VIII

Nakon člana 5 Predloga dodaje se novi član 5a, u odnosu na izmjene člana 19 Zakona o Sudskom savjetu, koji glasi:

Nakon člana 19 dodaje se novi član 19a, koji glasi:

Predlog amandmana

Član 19a

Objavljivanje informacija od značaja za rad Sudskog savjeta

Sudski savjet je dužan da na svojoj internet stranici blagovremeno objavljuje:

- 1) odluke o izboru, disciplinskoj odgovornosti, razrješenju i privremenom udaljenju

sudija, sa obrazloženjem;

- 2) oglase za slobodna sudijska mjesta;
- 3) prijave kandidata na oglas za izbor sudije;
- 4) sve propise od značaja za rad Sudskog savjeta;
- 5) najave termina održavanja sjednica, sa predloženim dnevnim redom;
- 6) inicijative savjeta, godišnje ocjene efikasnosti sudskog sistema i druga saopštenja

Obrazloženje

Ovim amandmanom se značajno doprinosi transparentnosti rada Sudskog savjeta i precizira načelo javnosti rada Savjeta iz člana 5 Zakona o Sudskom savjetu.

Iako se na internet stranici već objavljuju neke od gore predloženih informacija za objavljivanje, neophodno je i zakonski propisati tu obavezu i precizirati koje informacije je neophodno redovno objavljivati, i u cilju unapređenja povjerenja javnosti u njegov rad.

Posebno je od značaja da se na internet stranici objavljuju prijave svih kandidata za izbor na sudijsku funkciju, kako bi se javnosti omogućilo da ukaže Savjetu na lažno predstavljanje podataka u prijavi, na nedostojnost kandidata za obavljanje sudijske funkcije, a što bi Savjet u skladu sa svojim ovlašćenjima mogao da provjeri.

AMANDMAN IX

U Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu dodaje se novi član 6a, koji glasi (kao u Predlogu amandmana u nastavku):

Mijenja se član 23 u stavu 1 tačka 9 koji glasi:

Član 23

Sudski savjet, pored nadležnosti utvrđenih Ustavom:

- 9) utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova i godišnjeg rasporeda poslova;

Predlog amandmana

U članu 23 stav 1 tačka 9 nakon riječi "za izradu izvještaja o radu sudova" dodaje se zarez i riječi "godišnjeg rasporeda poslova i ocjenjivanja rada sudija i predsjednika sudova".

Tako da član 23 stav 1 tačka 9 glasi:

- 9) utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova, godišnjeg rasporeda poslova i ocjenjivanja rada sudija i predsjednika sudova".

Obrazloženje

Sudski savjet je prema Akcionom planu još 2010. bio u obavezi da ispuni jedan od zadataka, koji se odnosi na unapređivanje mehanizama za ocjenu rada sudija u okviru izvještaja o radu sudova⁴, međutim to se do danas nije desilo. Imajući u vidu da je ovim izmjenama potrebno uvesti i obavezu redovnog ocjenjivanja rada svih sudija uz propisivanje preciznih mjerila (indikatora) za vrednovanje svakog kriterijuma i podkriterijuma, u tom smislu je potrebno usvojiti i odgovarajući akt, kojim bi se precizirao način na koji se ocjenjuje kvalitet rada sudija⁵.

AMANDMAN X

U Predlogu zakona se dodaje novi član 7, koji glasi:

Član 26 stav 1 mijenja se i glasi (kao u Predlogu amandmana u nastavku):

Član 26

(1) Sudski savjet sačinjava godišnji izvještaj koji sadrži podatke o radu Sudskog savjeta, opis i analizu stanja u sudstvu, detaljne podatke za svaki sud koji se odnose na broj primljenih i riješenih predmeta u toku godine za koju se izvještaj sačinjava, probleme i nedostatke u njihovom radu, kao i mjere koje treba preduzeti da bi se otklonili uočeni nedostaci.

Predlog amandmana

U členu 26, stavu 1, iza riječi “probleme i nedostatke u njihovom radu”, dodaju se i riječi “ocjenu rada sudova od strane Sudskog savjeta”, tako da stav 1 glasi:

(1) Sudski savjet sačinjava godišnji izvještaj koji sadrži podatke o radu Sudskog savjeta, opis i analizu stanja u sudstvu, detaljne podatke za svaki sud koji se odnose na broj primljenih i riješenih predmeta u toku godine za koju se izvještaj sačinjava, probleme i nedostatke u njihovom radu, **ocjenu rada sudova od strane Sudskog savjeta**, kao i mjere koje treba preduzeti da bi se otklonili uočeni nedostaci.

⁴ “Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013”, Akcija za ljudska prava, Podgorica, 2013, poglavlje 9. dostupno na: http://www.hraction.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

⁵ Vidjeti: Metodologiju izrade ocjene sudaca, koju je Državno sudbeno vijeće Hrvatske donijelo 6.9.2012.;

Obrazloženje

Ovim amandmanom se uvodi i obaveza Sudskog savjeta, kao organa koji nadzire rad sudova, da kritički razmatra i ocjenjuje izvještaje o radu svih sudova, a ne samo da navodi statističke podatke o radu sudova i pregled njihovog rada. Godišnji izvještaji sudskog savjeta o radu sudova morali bi, bar u zaključcima, biti napisani jezikom pristupačnim široj javnosti, a ne samo stručnjacima upućenim u sudsku statistiku, sa jasnim kritikama i predloženim mjerama za unapređenje uočenih problema.

AMANDMAN XI

U Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu, dodaje se novi član 8a, koji glasi:

Član 32

Kriterijumi za izbor sudije koji se prvi put bira su:

1) stečeno znanje koje se cijeni na osnovu podkriterijuma:

- a) prosječna ocjena i dužina studiranja,
- b) stručno usavršavanje (završena inicijalna obuka, seminari, radionice),
- c) naučno zvanje (magistar, master, doktorat),
- d) poznavanje rada na računaru i znanje stranih jezika;

2) sposobnost za obavljanje sudijske funkcije koja se cijeni na osnovu podkriterijuma:

- a) ocjena pisanog testa,
- b) radno iskustvo (vrsta poslova koje je kandidat obavljao, dužina radnog iskustva, rezultati rada, napredovanje u službi i sl.),
- c) vještina komunikacije i lični nastup;

3) dostojnost za obavljanje sudijske funkcije koja se cijeni na osnovu podkriterijuma:

- a) činjenica da nije osuđivan za krivična djela ili kažnjavan za prekršaje koja ga čine nedostojnim za vršenje sudijske funkcije,
- b) ugled i neporočno ponašanje,
- c) odnos sa kolegama i strankama.

Predlog amandmana

U članu 32 stav 2 briše se tačka 3 “vještina komunikacije i lični nastup”.
Isto važi za član 32a, stav 2 tačku c.

Obrazloženje

Individualna svojstva sudija, komunikativnost, lični nastup i sl, koja se ocjenjuju brojčanom ocjenom od 1 – 5, bez propisanih indikatora, i bez mogućnosti da se opisno ocjenjuju,

omogućavaju favorizovanje kandidata, zasnovano na subjektivnom doživljaju, ličnim simpatijama ili animozitetu, a da to nema veze s objektivnim pokazateljima.

AMANDMAN XII

U Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu, dodaje se novi član 8b, koji glasi:

Nakon člana 32b dodaje se novi član koji glasi:

Predlog amandmana

Redovno ocjenjivanje 32c

Rad svih sudija i predsjednika sudova podliježe obaveznom redovnom ocjenjivanju na godišnjem nivou.

Ocjenjivanje se vrši na osnovu javno objavljenih, objektivnih i jedinstvenih kriterijuma i merila, predviđenih posebnim aktom, u postupku u kome je obezbijeđeno učešće sudije, odnosno predsjednika suda, čiji se rad ocjenjuje.

Ocjenjivanje rada sudija vrše predsjednici sudova, na osnovu podataka o učinku rada sudija u svim kategorijama predviđenim ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Komisija Sudskog savjeta ocjenjuje rad predsjednika sudova i odlučuje o prigovorima sudija na ocjenu njihovog rada..

Ocjene koje se odnose na vrednovanje rada sudija, su: "izuzetno uspješno obavlja sudijsku funkciju", "uspješno obavlja sudijsku funkciju" i "ne zadovoljava".

Ocjene koje se odnose na vrednovanje predsednika suda, su: "izuzetno uspješno obavlja funkciju predsednika suda", "uspješno obavlja funkciju predsednika suda" i "nezadovoljavajuće obavlja funkciju predsednika suda".

Ocjena se upisuje u personalni dosije sudije, odnosno predsjednika suda.

Sudija ima pravo prigovora na ocjenu Sudskom savjetu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke o vrednovanju rada, koja mora biti obrazložena.

Predsjednik suda ima pravo prigovora na ocjenu Sudskom savjetu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke o vrednovanju rada, koja mora biti obrazložena.

Odluka po prigovoru je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Obrazloženje

Ovim amandmanom predlažemo da se, u skladu sa preporukom Evropske komisije i ranijim preporukama HRA, uvede redovno ocjenjivanje rada sudija u Crnoj Gori po precizno propisanim mjerilima (indikatorima), na osnovu kojih će svakom sudiji, kao i javnosti, biti jasno kakvo postupanje zaslužuje napredovanje u karijeri, a kakvo pozivanje na odgovornost.

Redovno ocjenjivanje rada sudija na osnovu objektivnih kriterijuma i mjerila omogućilo bi da sudije napreduju isključivo na osnovu zasluga, ali bi ujedno obezbijedilo i redovno praćenje stručnog rada svakog sudije, što bi neminovno moralo dovesti i do poboljšanja kvaliteta i efikasnosti pravosuđa uopšte.

Sličan sistem ocjenjivanja je predviđen i u Srbiji⁶.

AMANDMAN XIII

U Predlogu zakona se dodaje novi član 8c, koji glasi:

Mijenja se član 34a tako da glasi (kao u predlogu amandmana):

Bodovanje Član 34a

- (1) Kandidat koji se bira za sudiju može ostvariti ukupno 100 bodova, i to na osnovu:
 - 1) stečenog znanja do 20 bodova;
 - 2) sposobnosti za obavljanje sudijske funkcije do 60 bodova;
 - 3) dostojnosti za obavljanje sudijske funkcije do 20 bodova.
- (2) Kandidat koji se prvi put bira za sudiju, u okviru broja bodova po osnovu kriterijuma iz stava 1 tačka 2 ovog člana, mora da ima najmanje 40 bodova po osnovu podkriterijuma ocjena pisanog testiranja.
- (3) Kandidat koji ostvari manje od 60 bodova ocjenjuje se ocjenom "ne zadovoljava".
- (4) Broj bodova koji se može ostvariti na osnovu podkriterijuma utvrđuje se Poslovnikom Sudskog savjeta u okviru bodova iz stava 1 ovog člana.

⁶ Vidjeti: Zakon o sudijama („Sl.glasnik RS”, br. 116/2008, 58/2009 - odluka US, 104/2009 i 101/2010).

Predlog amandmana

Bodovanje Član 34a

- (1) Kandidat koji se bira za sudiju može ostvariti ukupno 100 bodova, i to na osnovu:
 - 1) stečenog znanja do 40 bodova;
 - 2) sposobnosti za obavljanje sudijske funkcije do 60 bodova, izuzev podkriterijuma "radno iskustvo" koji se opisno ocjenjuje;
- (2) Kriterijum "dostojnost za obavljanje sudijske funkcije" i podkriterijum "radno iskustvo" se opisno ocjenjuju u opsegu dostojan-nedostojan odnosno zadovoljava-ne zadovoljava;
- (3) Kandidat koji ne zadovoljava uslove koji se traže za kriterijume i podkriterijume koji se opisno ocjenjuju ili ostvari manje od 75 bodova ocjenjuje se ocjenom "ne zadovoljava".
- (4) Broj bodova koji se može ostvariti na osnovu podkriterijuma utvrđuje se Poslovníkom Sudskog savjeta u okviru bodova iz stava 1 ovog člana.
- (5) Poslovníkom Sudskog savjeta ili posebnim aktom se propisuju precizna mjerila (parametri) za vrednovanje svakog kriterijuma i podkriterijuma.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se uvodi obaveza da se za kriterijume i podkriterijume propišu mjerila (parametri, indikatori) za njihovo ocjenjivanje⁷, da bi se obezbijedilo ujednačeno i najobjektivnije moguće postupanje članova Savjeta prilikom ocjene kandidata (kao što je to uređene u odnosu na ocjenjivanje podkriterijuma „prosječna ocjena i dužina studiranja“). Detaljnija argumentacija dostupna je u "Analizi rada Sudskog savjeta 2008 - 2013", Podgorica, 2013. na strani 152-172.

AMANDMAN XIV

U Predlogu se dodaje novi član 10a koji glasi:

Član 38 "Prava kandidata" mijenja se i glasi (kao u predlogu amandmana):

Član 38

Kandidat ima pravo da izvrši uvid u svoju dokumentaciju, kao i u pisani test, mišljenje iz člana 31 ovog zakona i konačnu ocjenu drugih kandidata koji su se prijavili na oglas za izbor sudije, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o izboru.

⁷ Detaljnije vidjeti: „Analiza reforme izbora sudija u Crnoj Gori (2007 – 2008)“, Podgorica 2009. dostupno na: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/hra-analiza_reforme_izbora_sudija_u_crnoj_gori-cg.pdf

Predlog amandmana

Član 38 "Prava kandidata" mijenja se i glasi:

- (1) Kandidat ima pravo da izvrši uvid i kopira svoju i dokumentaciju drugih kandidata, koji su se prijavili na oglas za izbor sudije, rezultate pismenog testiranja, ocjenu kandidata i u mišljenja o kandidatima iz člana 31 ovog zakona.
- (2) Zahtjev za uvid i kopiranje dokumentacije se podnosi Sudskom savjetu u pisanom obliku i o njemu je Savjet dužan da odluči u roku od 3 dana od dana podnošenja.
- (3) U slučaju uskraćivanja ovog prava kandidat ima pravo podnošenja prigovora Sudskom savjetu u roku od 8 dana od dana isteka roka za odlučivanje po prigovoru. Sudski savjet dužan je da o prigovoru odluči u roku od 8 dana.
- (4) Do donošenja odluke po prigovoru Sudski savjet je dužan da odloži datum početka obavljanja sudijske funkcije sudije izabranog odlukom čije se ispitivanje vrši.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se omogućava kandidatima da izvrše uvid kako u svoju dokumentaciju, tako i u dokumentaciju drugih kandidata, koji su se prijavili na oglas za izbor sudije. Naime, do stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o Sudskom savjetu, iz jula 2011. godine, kandidat je imao pravo da izvrši uvid kako u svoju dokumentaciju, tako i u dokumentaciju drugih kandidata. Međutim, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom savjetu, iz jula 2011. ovo pravo je neopravdano znatno suženo, jer su kandidati sada onemogućeni da izvrše uvid u dokumentaciju drugih kandidata, već samo u konačnu ocjenu drugih kandidata.

Ovakvo rješenje ne doprinosi povjerenju u transparentan i objektivan rad Savjeta, kandidati se onemogućavaju da provjere ocjenjivanje, te se primoravaju da podnose tužbe kako bi putem suda mogli da steknu uvid u cjelokupnu dokumentaciju. Ne postoje opravdani razlozi za ovakvo rješenje, pa ga je potrebno izmijeniti. (Prilikom rasprave o Analizi rada Sudskog savjeta Akcije za ljudska prava, dana 12.7.2012, sudija Radule Kojović, zamjenik predsjednice Sudskog savjeta, objasnio je da je Savjet u praksi izlazio u susret kandidatima uprkos rigidnom zakonskom rješenju, što znači da su i sami članovi Savjeta mišljenja da bi ovakvo rješenje moralo biti promjenjeno).⁸

AMANDMAN XV

U Predlogu se dodaje novi član 11a koji glasi:

⁸ Detaljnije vidi u publikaciji "Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013", Podgorica, 2013. dostupnoj na: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

Mijenja se član 42 tako da glasi (kao u predlogu amandmana):

Član 42

(1) Sudija vrši sudijsku funkciju u sudu u koji je izabran.

(2) Sudski savjet može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do jedne godine uputiti u drugi sud istog ili nižeg stepena, ako zbog izuzeća ili spriječenosti sudije tog suda da obavlja sudijsku funkciju ili iz drugih opravdanih razloga bude dovedeno u pitanje redovno vršenje poslova u sudu u koji se sudija upućuje.

(3) Sudski savjet može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do jedne godine uputiti u sud višeg stepena, ako se u tom sudu privremeno poveća obim posla ili kada postoji veliki broj neriješenih predmeta koji se sa postojećim brojem sudija ne može riješiti. Sudija koji se upućuje mora da ispunjava uslove propisane za izbor sudije suda u koji se upućuje.

(4) U slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana sudija ostvaruje zaradu u sudu u koji je upućen.

(5) Naknadu troškova nastalih usljed upućivanja sudije u drugi sud snosi sud u koji je sudija upućen u skladu sa propisima kojima se uređuje naknada troškova državnim službenicima namještenicima.

Predlog amandmana

U članu 42 Zakona o Sudskom savjetu briše se stav 3.

U stavu 4 koji sada postaje stav 3 brišu se riječi “u slučajevima iz stava 2 i 3 ovog člana”.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 4.

Obrazloženje

Ovim amandmanom predlaže se brisanje stava 3 člana 42 Zakona o Sudskom savjetu, prema kome Savjet ima ovlašćenje da privremeno upućuje sudije na rad u sud višeg stepena, imajući u vidu da je sporna mogućnost propisana zakonom da sudija, koji nije formalno izabran za sudiju višeg stepena, sudi na takvoj funkciji na osnovu pojedinačne odluke Sudskog savjeta o privremenom upućivanju na tu funkciju⁹. Ovakvo rješenje je

⁹ Pravo na pravičnost postupka, u odnosu na zakoniti sastav suda, zahtjeva da sudije koje nijesu izabrane za sudije višeg suda, ne bi trebalo upućivati na rad u taj sud. Ova zabrana ne važi za sudije istog ranga, pa bi njih trebalo koristiti za potrebe povećanja ažurnosti, ili ih izabrati na zakonom propisan način. Detaljnije vidjeti: “Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013”, Akcija za ljudska prava, Podgorica, 2013, str. 100-101, dostupno na: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

sporno i s aspekta zakonitog osnova za djelovanje suda, koji predstavlja element ljudskog prava na pravično suđenje.¹⁰

AMANDMAN XVI

U Predlogu se dodaje novi član 11b koji glasi:

U članu 45 dodaje se novi stav tako da glasi (kao u predlogu amandmana):

Član 45

Sudija može od Sudskog savjeta tražiti mišljenje o tome da li su određene aktivnosti nespojive sa vršenjem sudijske funkcije, o čemu Sudski savjet donosi odluku.

Predlog amandmana

U članu 45 “Mišljenje o drugim aktivnostima” dodaju se novi stavovi koji glase:

Stav 2:

Odluka iz stava 1 se objavljuje na internet stranici Sudskog savjeta.

Stav 3:

Ne smatraju se nespojivim sa vršenjem sudijske funkcije aktivnosti naučne i stručne prirode, niti člansko djelovanje u institutima i udruženjima pravnika, kao ni u humanitarnim, kulturnim, sportskim i drugim udruženjima.

Obrazloženje

Iz razloga pravne sigurnosti i omogućavanja sudijama da blagovremeno organizuju svoje aktivnosti, ovim amandmanom se precizira koje uobičajene aktivnosti se ne kose sa vršenjem sudijske funkcije. Ostaje ovlašćenje Sudskog savjeta da u slučaju sumnje zauzima stav na zahtjev sudije.

¹⁰ Član 6, st. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima glasi: "Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona..."

AMANDMAN XVII

U članu 12 Predloga nakon stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

U članu 48 nakon stava 2 dodaje se novi stav koji glasi (kao u predlogu amandmana):

Član 48

(1) Kad nastupi neki od razloga za prestanak sudijske funkcije, o tome će odmah obavijestiti Sudski savjet: predsjednik suda za sudiju, predsjednik neposredno višeg suda za predsjednika suda, a Opšta sjednica Vrhovnog suda za predsjednika Vrhovnog suda.

(2) Odluku o prestanku funkcije predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika suda odnosno sudije Sudski savjet donosi, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

(3) Funkcija lica iz stava 2 ovog člana prestaje na dan donošenja odluke Sudskog savjeta, osim u slučaju prestanka funkcije istekom mandata kad funkcija prestaje danom isteka mandata.

(4) Odluku o prestanku funkcije Sudski savjet dostavlja licu čija je funkcija prestala i sudu u kojem je vršilo funkciju.”

Predlog amandmana

U članu 12 Predloga nakon stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Sudiji ne može prestati sudijska funkcija na lični zahtjev nakon pokretanja postupka za razrješenje, a do okončanja tog postupka”.

Dosadašnji stavovi 3 i 4, postaju stavovi 4 i 5.

Obrazloženje

U praksi se sve češće dešava da sudija, nakon pokretanja postupka za njegovo razrješenje, sam zatraži da mu prestane sudijska funkcija, u kom slučaju Sudski savjet donosi odluku o prestanku funkcije, ne utvrđujući da li postoji neki od osnova za razrješenje i postojanje njegove odgovornosti za određene propuste¹¹. Ovu lošu praksu treba prekinuti propisivanjem izričite odredbe, po kojoj je takvo postupanje zabranjeno, posebno zbog činjenice što bi razrješenje kao sankcija trebalo da ima i preventivno dejstvo, bilo da se radi o razrješenju zbog nestručnosti ili zbog svjesnog izigravanja pravde.

¹¹ Detaljnije vidi: „Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013“, Podgorica, 2013, Poglavlje 8.2, str. 135-140, dostupno na: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

AMANDMAN XVIII

U Predlogu zakona, poslije člana 12, dodaje se novi član 12a, koji glasi:

Član 49 stav 2 mijenja se i glasi (kao u predlogu amandmana):

Član 49

(2) Sudski savjet može odložiti datum početka obavljanja sudijske funkcije radi provjere podataka iz stava 1 ovog člana.

Predlog amandmana

Član 49 stav 2 mijenja se i glasi:

“Sudski savjet odlaže datum početka obavljanja sudijske funkcije, radi provjere podataka iz stava 1 ovog člana”.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se *obavezno* odlaže datum početka obavljanja sudijske funkcije do isteka roka za preispitivanje donijete odluke o izboru. S obzirom na dejstva poništaja odluke o izboru kandidata (čl. 49, st. 3 i čl. 71 ZSS) smatramo da je neophodno obavezati Savjet da odloži datum početka obavljanja sudijske funkcije do isteka roka za preispitivanje donijete odluke o izboru. U suprotnom, sudije će biti obeshrabrene da preispituju i osporavaju zakonitost postupka, a potom pokreću i upravni spor.

AMANDMAN XIX

U predlogu, poslije člana 12a, dodaje se novi član 12b, koji glasi:

Član 51 stav 2 i 3 mijenjaju se i glase (kao u predlogu amandmana):

Član 51

(2) Disciplinska komisija ima predsjednika i dva člana.

(3) Predsjednik Disciplinske komisije imenuje se iz reda članova Sudskog savjeta koji nijesu sudije, a dva člana iz reda sudija koji nijesu članovi Sudskog savjeta, a koji imaju najmanje 15 godina radnog iskustva.

Predlog amandmana

Član 51 stav 2 i 3 mijenjaju se i glase:

“(2) Disciplinska komisija se sastoji od šest članova i to tri člana iz reda sudija, članova Sudskog savjeta i tri člana iz reda uglednih pravnika, koje bira Sudski savjet, većinom glasova svih članova Savjeta.

(3) Predsjednik Disciplinske komisije se bira iz reda uglednih pravnika, većinom glasova svih članova Savjeta”.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se uvažava preporuka Venecijanske komisije¹² da se u Disciplinskoj komisiji obezbijedi paritet članova koji su sudije i onih koji to nijesu, ali i predlog da se ne osniva komisija od malog broja članova i na taj način ostavlja “margina za manevar u slučaju da jedan od članova ne može da postupa u određenom predmetu zbog načela nespojivosti. Takođe, ispravlja se i postojeća pravna praznina - nedostatak procedure po kojoj se predlažu i biraju članovi Disciplinske komisije iz reda sudija koji nijesu članovi Sudskog savjeta (vidi gore važeći čl. 51, st. 3).

AMANDMAN XX

Mijenja se član 13 Predloga zakona i dodaju se tri nova člana 13a, 13b i 13c, tako da glasi:

Mijenja se član 54 „Pokretanje disciplinskog postupka“ i dodaju se tri nova člana, tako da glasi:

Predlog amandmana

Disciplinski tužilac

Član 54

(1) Služba disciplinskog tužioca, u okviru Savjeta, vrši dužnost tužioca u vezi sa navodima koji se tiču povreda dužnosti sudija i predsjednika sudova, u skladu sa ovim zakonom i Poslovníkom o radu Sudskog savjeta.

(2) Inicijativu za pokretanje disciplinskog postupka protiv sudije ili predsjednika suda može da pokrene predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda, predsjednik

¹² Mišljenje Venecijanske komisije na nacrt izmjena i dopuna Ustava Crne Gore, kao i na nacrt izmjena i dopuna Zakona o sudovima, Zakona o državnom tužilaštvu i Zakona o sudskom savjetu Crne Gore, br. 626/2011, 17.jun 2011,CDL (2011) tač. 42-43;

Vrhovnog suda, svi članovi Sudskog savjeta za sudije i predsjednike sudova, uključujući i predsjednika Vrhovnog suda.

(3) Služba disciplinskog tužioca takođe postupa po pritužbama, koju može podnijeti svaka osoba ili organizacija ili na vlastitu inicijativu i odgovoran je za procjenu pravne valjanosti pritužbi, istraživanje navoda protiv sudija o povredi dužnosti, te za pokretanje disciplinskog postupka i zastupanje predmeta disciplinskih prekršaja pred disciplinskom komisijom Savjeta.

(4) Za glavnog disciplinskog tužioca Službe disciplinskog tužioca, Savjet imenuje sudiju ili pravnika/cu koja predstavlja osobu visokih moralnih kvaliteta, koja posjeduje potrebnu stručnost na polju prava. Mandat glavnog disciplinskog tužioca traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Pomoć u radu disciplinskog tužioca pružaće pravnici i istraživači iz njegove službe. Glavni disciplinski tužilac može ovlastiti pravnike iz svoje službe da zastupaju predmete pred Savjetom i disciplinskom komisijom.

(5) U slučaju sukoba interesa ili u slučajevima u kojima bi se glavni tužilac morao izuzeti iz istrage ili postupanja u disciplinskoj stvari pred disciplinskom komisijom, Savjet angažuje pravnika izvan Službe disciplinskog tužioca da obavi istragu i postupa u disciplinskoj stvari.

(6) Glavni tužilac Službe disciplinskog tužioca imenuje se i razrješava odlukom Savjeta, u skladu sa posebnim zakonom.

(7) Glavni disciplinski tužilac donosi sve administrativne i finansijske odluke Službe disciplinskog tužioca, a izvršava ih Sekretarijat po nalogu glavnog disciplinskog tužioca.

Vođenje evidencije i izvještavanje Savjeta

Član 54a

(1) Služba disciplinskog tužioca vodi evidenciju o uložnim pritužbama i o preduzetim radnjama u postupanju po pritužbama, istragama i disciplinskim predmetima.

(2) Savjet ima pristup evidenciji. Služba disciplinskog tužioca je obavezna da Savjetu, na zahtjev dostavi kopije pritužbi, izvještaja o istrazi ili drugih relevantnih dokumenata.

(3) Služba disciplinskog tužioca periodično u pismenoj formi izvještava Savjet o svojim aktivnostima.

Ispitivanje navoda

Član 54b

(1) Služba disciplinskog tužioca može pokrenuti ispitivanje navoda o povredi dužnosti ili nesposobnosti sudije da vrši dužnost.

(2) Svi sudovi, kao i sudije, predsjednici sudova, zaposleni u sudu, dužni su postupati u skladu sa zahtjevima Službe disciplinskog tužioca, u pogledu davanja informacija, dokumenata ili drugog materijala u vezi sa ispitivanjem navoda.

(3) Služba disciplinskog tužioca može disciplinskoj komisiji podnijeti zahtjev da se osobama ili organima na koje se ne odnosi odredba stava 2 ovog člana izda nalog za davanje informacija, dokumenata ili drugog materijala u vezi s ispitivanjem navoda.

(4) U slučaju da sudija ili predsjednik suda odbije da dostavi informacije, dokumente ili drugi materijal u skladu sa zahtjevom Službe disciplinskog tužioca, disciplinski tužilac može zatražiti od disciplinske komisije da izda nalog kojim će prinuditi tog sudiju ili tužioca da dostavi tražene informacije, dokumente ili drugi materijal.

Pokretanje disciplinskog postupka i podnošenje tužbe
Član 54c

(1) Služba disciplinskog tužioca pokreće disciplinski postupak pred Disciplinskom komisijom podnošenjem tužbe, ako smatra da je sudija učinio povredu dužnosti.

(2) Tužba sadrži:

a) ime i prezime, titulu i adresu sudije protiv kojeg je pokrenut disciplinski postupak i druge podatke lične identifikacije, kao i broj telefona, faksa, e-mail adresu, kao i podatke za njegovog punomoćnika, ukoliko su dostupni;

b) navodni disciplinski prekršaj;

c) opis bitnih činjenica koje podržavaju navode;

d) primjenjive odredbe Zakona ili drugih primjenjivih zakona i propisa;

e) predlog svjedoka, vještaka, isprava i drugih dokaza koji treba da se izvedu na raspravi.

(3) Služba disciplinskog tužioca može povući disciplinsku tužbu u bilo koje vrijeme prije početka rasprave. Nakon toga, disciplinska tužba može se povući samo uz saglasnost Disciplinske komisije i osobe protiv koje je tužba podnesena.

(4) Služba disciplinskog tužioca ne može podnijeti novu disciplinsku tužbu na osnovu istih činjenica u slučaju kada je komisija dala saglasnost za povlačenje tužbe nakon što je rasprava počela.

Obrazloženje

U cilju jačanja disciplinske odgovornosti sudija i predsjednika sudova, uključujući i predsjednika Vrhovnog suda, odredbe kojima se uspostavlja disciplinski tužilac, koji bi istraživao i pokretao postupak, dok bi Disciplinska komisija donosila odluku, i način njegovog rada, uvedene su po uzoru na Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH¹³ imajući u vidu da u BiH ovo rješenje opstaje kao korisno i opravdano.

AMANDMAN XXI

Mijenja se član 15 i dodaje se novi član 15a tako da glasi:

Mijenja se član 69 tako da glasi (kao u Predlogu amandmana):

Član 69

(1) Sudija će biti privremeno udaljen od dužnosti, ako se:

1) protiv njega odredi pritvor, dok pritvor traje;

¹³ „Sl. glasnik“, br. 48/07“

- 2) protiv njega pokrene krivični postupak za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije.
- (2) Sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti nakon što Sudski savjet prihvati predlog za pokretanje postupka za razrješenje.
- (3) Odluku o privremenom udaljenju od dužnosti sudije donosi Sudski savjet.

Predlog amandmana

Mijenja se član 69 stav 2 i glasi:

- (2) Sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti ako:
- 1) ako je protiv njega pokrenuta istraga u krivičnom postupku;
 - 2) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak, a Savjet na predlog Disciplinskog tužioca ili Disciplinske komisije, utvrdi da se disciplinska odgovornost ne može na pravi način utvrditi, a da se sudija privremeno ne udalji od vršenja dužnosti tokom postupka;
 - 3) ako je protiv njega pokrenut postupak razrješenja;

Poslije stava 3 dodaju se stavovi 4 i 5 koji glase:

- (2) Odluka o privremenom udaljenju mora biti u pisanom obliku i s obrazloženjem.
- (3) Sudija na porodiljskom odsustvu ne može biti udaljena od dužnosti, niti se protiv nje može pokrenuti disciplinski postupak odnosno postupak razrješenja.

Poslije člana 69 dodaje se novi član 69a koji glasi:

Hitnost postupka

- (1) Postupak za privremeno udaljenje sudije od vršenja dužnosti je hitan.
- (2) Sudski savjet je dužan da o privremenom udaljenju sudije odluči najkasnije u roku od 8 dana, od dana pokretanja postupka za privremeno udaljenje.

Obrazloženje

Dosadašnja praksa¹⁴ je pokazala da se postupci za privremeno udaljenje sudija od dužnosti odugovlače, ali i da se sudije privremeno udaljavaju sa dužnosti bez valjanog obrazloženja i bez jasno propisanih razloga, koji bi trebalo da se cijene kad se donosi ovakva odluka. Imajući u vidu da odugovlačenje donošenja odluke, bez postojanja razloga za privremeno udaljenje, omogućava stvaranje pravne nesigurnosti, smatramo da je neophodno odrediti rok u kome je Savjet dužan da odluči o privremenom udaljenju, odrediti razloge koji

¹⁴ Vidjeti: "Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013", Akcija za ljudska prava, Podgorica, 2013, poglavlje 8.1.4. str. 131-135, dostupno na: <http://www.hraction.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS CG novo-Web-2.pdf>

povlače privremeno udaljenje, zaštititi sudije na porodiljskom odsustvu od udaljenja, u skladu sa ustavnim odredbama o posebnoj zaštiti žena, majke i djeteta (čl. 73 Ustava).